

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Gravaminele bisericii noastre.

Sibiu, 21 Decembrie n.

E rar de tot cazul, ca un deputat naționalist din dieta țării să fie ascultat cu interes și cu atențiune. Și mai rar e apoi cazul, ca un deputat naționalist să fie laudat din parte maghiară pentru discursul rostit în dietă.

Domnului deputat *Vasilie Goldiș*, care a luat cuvântul la budgetul cultelor, imediat după domnul ministru de culte și instrucțiune publică, i-s-a întâmpnat și una și alta. A fost ascultat cu mare interes de toți deputații cari erau de față la ședință, și a fost laudat pentru obiectivitatea discursului său, chiar și din partea domnului conte *Apponyi*, ministru de resort.

Iată deci, că spuse cu tact și înțelepciune, gravaminele noastre mai ușor pot fi ascultate și recunoscute de juste, decât dacă se înșiră cu cuvinte aspre și provocatoare. Pentru că nici domnul deputat *Vasilie Goldiș* n'a făcut elogii guvernului în vorbirea ținută în ședința din 13 Decembrie nou, ci a înșirat și d-sa gravamine și plângeri, pe cari însă a știut să le îmbrace în formă potrivită și nesupărătoare pentru nimeni.

Asta e ce am cerut noi în două rânduri dela deputații noștri, iar nu ceea ce greșit a căutat o gazetă românească să scoată din scrisorile noastre: intrarea deputaților români în partidul guvernului. Nu! Am cerut dela ei numai tact și moderație, prudentă și conciliantă!

Domnului deputat *Goldiș* îi suntem de altcum mulțămitori pentru temeinicia cu care a apărut biserica gr. ort. română în fața dietei. S'a plăns înțaiu, că datele statistice nu se adună cu destulă exactitate, ci Români și Sârbii gr. ort. sunt luați de ani de zile tot împreună, cu toatecă atât Români, cât și Sârbii,

și au biserica lor separată, cu totul independentă una de alta, prin urmare și în anele statistice ar trebui să figureze ca două biserici de tot independente.

S'a plăns apoi, că de câțiva ani biserica gr. ort. română în anele statistice e numită în mod consecvent biserica *valahă*, cu toatecă numirea legală a ei, după literile legii dela 1868, este *biserica gr. ort. română*, iar nu *valahă*.

A constatat mai departe domnul deputat *Goldiș*, că atât cu privire la preoți și parohii, cât și cu privire la școale, biserica gr. ort. română vine imediat după biserica catolică, prin urmare ca a doua în rang ar trebui să fie tratată din partea guvernului în toată privința. Dar nu e tratată! Pentru că din cei vre-o 46 oficanți din ministeriul de instrucțiune, nici unul nu e Român de legea gr. ort.

E veche dorința aceasta a bisericii gr. ort. române, ca afacerile ei confesionale să fie concretizate la guvern oamenilor, ori barem unui om, care îi cunoaște cu temeinicie organizarea, instituțiile, modul de gândire al credincioșilor ei, starea lor și gradul lor de cultură, și guvernul ar face numai act de dreptate, dacă, nu numai în urma vorbirii dlui deputat *Goldiș*, ci și în urma intervenirii repetite a forurilor competente bisericești, ar numi în ministeriul de culte și instrucțiune publică un om gr. ort. român, care să aibă influența la rezolvarea chestiilor cari privesc biserica gr. ort. română. Guvernul nu trebuie să-l ieie dintre deputații naționaliști. Se va afla doar, cum bine a zis dl *Goldiș*, între trei milioane de Români unul singur barem, în care guvernul să aibă deplină încredere!

În fine s'a mai plăns domnul deputat *Goldiș*, că biserica gr. ort. română primește cel mai mic ajutor de stat în raport cu celelalte biserici. Capătă la an 98 mii coroane,

având 1,738,896 credincioși, pe când unitarii, 68,551 suflete, primesc 115,800, iar Jidani, 831,102 suflete, primesc 92,000 coroane!

Toate aceste gravamine fiind adevărate, credem că guvernul va căuta să le îndrepte cât mai curând. Pentru că, cum bine a spus domnul deputat *Goldiș*: „Nu trebuie trecut cu vederea, că cea mai mare parte a poporului român aparține bisericii gr. ort. și e învederat, că doar nici un popor nu stă în așa strânsă legătură cu biserica sa ca și cel român. Dacă dl ministru va sana plângerile bisericii gr. ort. atunci și poporul român îi va fi recunoscător. Se va întări în poporul român convingerea, că în această țară fieștecărui i-se dă ce i-se cuvine, și atunci și poporul român se va purta cu aceeași dragoste față de patrie și de stat“.

Încercătura „Poporului Român“.

De câteva zile s'a trimbițat cu multă agitație prin toate ziarele din Bpesta chestia mituirii „Poporului Român“. Afacerea a ajuns chiar și în dietă unde dep. Dr. *A. Vlad* a descoperit-o ca o dovadă că în politica de azi sunt multe unelte urâte și necinstite.

Se știe, că de câțiva timp încoaci „Pop. Rom.“ din Budapesta își schimbase părul și începuse să glăsuiească pe coarda guvernamentală așărând și tămâind pe dep. guvernamental *Const. Burdia*.

S'a întâmplat anume că noul guvern a sistat toate procesele de presă de pe vremea lui *Fejerváry*. Procesele „Pop. Rom.“ încă au fost sistate afară de două pentru cari se pusese termen de pertractare ziua de 23 Iunie. Redactorul *Dimitrie Birăuțiu* uimit de aceasta a cerut informațiuni și i-s'a spus, că acuza e cu intenție susținută. Văzându-se deci periclitat a căutat toate posibilitățile să scape de pedeapsa care îi era absolut sigură și promitea a fi destul de grea. Au intervenit și câțiva deputați naționaliști, dar toate au fost zadarnice și singurul câștig

a fost că s'a amânat ziua pertractării pe 19 Oct.

În mijlocul frământării de apoi pentru de a afla o cale de mântuire a eșit pe plan persoana dep. *C. Burdea*, care i-a promis că-l poate scăpa de procese. Red. „Pop. Rom.“ bun bucuross de această idee s'a dat ușor la înțelesuri cu dl *Burdia* și după mai multă tocmeală au încheiat amândoi în 27 Iulie un contract înaintea notariului public, prin care contract dl *Burdia* intră ca asociat proprietar al tipografiei și ziarului „Pop. Rom.“ plătiind 14 mii cor., iar dl *Birăuțiu* se obligă a redacta foaia exclusiv în direcția și spiritul pe care îl va indica dl *Burdia*. La încheierea contractului a și plătit dl *Burdia* 4000 cor., iar mai târziu 5910 cor., și totodată a promis că va scăpa foaia de procese. Lucrul acesta s'a și întâmpnat. În ziua pertractării procurorul, venit cu un morman de acte și bine pregătit, capătă poruncă mai înaltă să sisteze procesul. Procurorul încercat își retrage acuza, motivându-o cu faptul că autorul articolelor incriminate n'a fost dl *Birăuțiu*, iar pe „stromann“ nu l' poate pedepsi. Scuză aceasta banală a și fost exploatată de toate ziarele, nu numai românești, ci și străine, acuzând grav foaia „Pop. Rom.“

Aceasta a ajuns acum silită să-și precizeze situația și a și pornit cu mare aparat ziaristic să apere pe dl *Burdia*. Ținuta politică i a fost încăta rezervată. Faptul acesta a asmuțat asupra sa întreaga presă românească și „Pop. Rom.“ a fost biciuit aspru, din unele părți cu cuvinte serioase și bărbătești, din altele cu injurături urâte și spurcate.

Pe lângă aceasta a venit și faptul, că dl *Burdia* a cerut ca „Pop. Rom.“ să sprijinească pe candidatul *Weisz Iulian* la *Bocșa*, în caz când mandatul deputat. *C. Brediceanu* ar fi nimicit ori ar abdice de el.

Faptele acestea au deșteptat în dl *Birăuțiu* convingerea, că a pășit pe cale greșită, conștiința s'a deșteptat și i-a des-cris faptul în colorile negre ale păcatului, rustrarea n'a putut-o suporta și s'a dus la dl *Burdia*, rugându-l să desfacă to-vărășia și să permită să i-se înapoieze

FOIȘOARĂ.

Metropolitul Sava II Brancovici (1656—1680).

— Dore de seamă —

În cercurile celor ce se ocupă cât de cât cu „Biblicele“ se știe, că în veacul trecut școalele din *Tübingen*, *Jena* și *Alte*, prin cunoscuta lor critică negativă, au susținut cu tărie, că sf. evanghelii ar fi neautentice, că ar fi scrise prin veacul al doilea, dacă nu și în al treilea.

Critica aceasta negativă a avut darul să provoace pe erudiții teologi și să-i îndemne la cercetări serioase, fără preocupăție, spre a stabili adevărul, adecă a constată în mod indiscutabil, dacă sf. evanghelii sunt în adevăr autentice ori nu? Și se știe, că rezultatul final al îndelungatelor și minuțioaselor cercetări a fost constatarea, că în adevăr sf. evanghelii sunt scrise de cătră cei patru evangeliști, ele căror nume îl poartă, astfel, că aceea ce se admite numai în baza tradițiunii, acum este întemeiat științificește pe documente autentice.

Aceea ce s'a întâmpnat cu sf. evan-

*) Chiar și scriitorul acestor șire a publicat o broșură: *Geneza Evangeliilor*, Sibiu, 1880.

gelii în veacul trecut, aveă să se întâmple și s'a întâmpnat cu *Metropolitul Sava II Brancovici*.

În convingerea noastră era, și aceste convingeri i-se deduse expresiune în o serie de monografii și foiletoane, că metropolitul *Sava II Brancovici* a fost unul din cei mai mari ierarhi ai Românilor, că a fost Român, zelos ortodox, și că a suferit martiriul pentru ortodoxie și românism.

S'a ridicat însă în timpul mai nou eruditul și laboriosul canonic din *Blaj*, pâr. Dr. *Augustin Bunea*, și cu un aparat istoric nu de desprețuit a susținut, că *Sava II Brancovici* a fost 1) Sârb de origine, 2) calvinizat și calvinizat și 3) moartea lui a fost meritată pedeapsă.

Cu verva și cu ușurința de condeiu care-l caracterizează, n'ar fi mirare ca pâr. Dr. *Bunea* să fi convertit la ale sale afirmațiuni chiar și pe unii ortodoxi, căroră nu le era cu puțință a controla izvoarele istorice și a pune în cumpănă cele susținute de Sf. Sa. Pe mulți din cei ce nu-i va fi convins, cel puțin îi va fi pus pe gânduri.

Învălmășeala produsă de scrierile pâr. Dr. *Bunea* nu puteă să se perpetueze. Se așteptă cu drept cuvânt și cu legitimă

încordare să se facă lumină, și ori să se dovedească neîndoios ca adevărate cele susținute de pâr. Dr. *Bunea* și noi să abzicem dela o iluzie de mândrie religioasă națională, ori să se arete că falș este aceea ce afirmă Sf. Sa și că temeinică este convicțiunea ce ne formasem despre românitatea și marea valoare a marelui viteaz între mucenici, *Sava II. Brancovici*.

Și, cred că sunt interpretul multor Români, când arăt mulțămirea ce o simțesc împreună cu cei de o părere cu mine, constatând că lumină, desăvârșită lumină s'a făcut. *Sava II* ni se arată încă mai măreț de cum ni-l închipuisem, după puținele date ce avem până acum!

Meritul acestei depline lumini revine cunoscutului literator și politician, pâr. arhimandrit *V. Mangra*, vicar episcopesc în *Oradea-mare*.

În o scriere de 181, mai exact de 131 pagini, Sf. Sa trage oare-cum la bara justiției literare științifice pe pâr. Dr. *Aug. Bunea* și întemeiat pe documente autentice (unele chiar la cari se referise pâr. Dr. *Bunea*, pe care în parte ni le reproduce dela pag. 155—181, combate punct cu punct și răstoarnă cu desăvârșire aserțiunile pâr. Dr. *Bunea*, nu numai referi-

toare la persoana metropolitului *Sava II Brancovici*, ci și la istoria bisericii române din *Transilvania*, stabilind și restabilind adevărul istoric.

Referitor la istoria bisericii române, pentru noi eră „dogmă istorică“, cum o numește dl *Grigore Tocilescu*, că biserica română a existat în *Dacia traiană* în însăși ființa poporului român, că acest popor, ortodox fiind, a constituit biserica sa ortodoxă, că mânt și învăluit de furtunile năprasnice ale veacurilor, acest popor a dăinuit ca popor și ca biserică tot odată neîntrerupt, strecurându-se printre stâncile și vârtejurile vremilor întunecate ce a ieșit la iveală, cum a eșit.

Pâr. Dr. *Bunea*, admitând, dela sine înțeles, perpetuitatea în *Dacia* a neamului românesc, susține, că Români din *Transilvania*, până la reformațiune, n'au avut, necum o metropolie, dar nici măcar o episcopie. Că metropoliți au început a aveă abia dela *Mihai Viteazul* încoace. Biserica pe care ei o constituiau, pâr. *Bunea* o numește „slavo-bizantină“, care își aduce preoții cum puteă și de unde puteă.

Pâr. *Mangra* dovedește la rândul său, că biserica română din *Transilvania* încă în veacul al 9-lea și a avut metropolitul său; și dacă și-a avut metropolitul, e dela

bunii, ceea ce acesta natural n'a voit să primească. Toate stăruințele i au fost zadarnice de a se putea desface de dl Burdia. Luorurile acestea s'au întâmpat pe la începutul unei trecute.

Intr'aceea consfătuirile deputaților naționaliști și ale clubului decurgeau în Pesta în chestia ziarului partidului. Aceștia recunoscând faptul, că foaia „Pop. Rom.” e adânc rădăcinată în popor, în special în Banat, și văzându-i direcția nouă periculoasă au crezut că va fi consult să o ia din mâinile dlui Birăuțiu. Îndeosebi la stăruința unora dintre membri partidului clubul a primit ideea de a salva foaia de direcția guvernamentală. Dnul Birăuțiu după ce a făcut toate demersurile legale pentru de a se desface, a intrat în tocmeli cu partidul care i-a și cumpărat foaia, pentru care i-a solvit imediat prețul de 15 mii cor. Imprejurarea accentuată de foile ungurești, că deputați naționaliști au știut de legăturile dintre Burdia și Birăuțiu e curat neadevăr. Abia după ce foaia a fost deja proprietatea partidului național li-s'a descoperit învoiala de mai sus. S'a ocolit însă scandalul public până atunci până când dnul Burdia auzind că foaia e vândută partidului a ridicat acuza în contra dlui Birăuțiu.

Scandalul a izbucnit. Dl Birăuțiu scoate o broșură sub titlu „Politikai rókák a csapdában” (Vulpi politice în cursă), în care destăinuiește toată chestia. Se vorbește aci și despre începutul de 1250 cor. al unei subvenții permanente dela guvern și se reproduc ca dovadă câteva scrisori compromițătoare. Dl Dr. A. Vlad luând știre despre întreaga chestie a adus'o Lunia trecută în dietă, unde a expus-o pe larg ca dovadă, că există mituirea ziarelor, care a produs mai dăunăzi mare turburare în presa din Budapesta, a acuzat pe dl Burdia că a purtat politică de agent al guvernului, și a ridicat excepție de incomptabilitate față de dl Burdia, care este totodată prez. comunității de avere din Caransebeș. Excepția s'a predat comisiei respective.

În ședința de Marți înainte de ordinea de zi a răspuns dep. C. Burdia zicând că scopul lui a fost să mântuiască foaia din ghearile agitatorilor români și să înduplec pe redactorul ei de a purta o politică mai conciliantă în binele națiunii maghiare. A accentuat că ceea ce a făcut a fost izvorât din convingerea sa patriotică, și respinge toate acuzele aduse persoanei sale. Răspunde imediat dl Dr. A. Vlad constatând că dl Burdia a recunoscut faptul în sine, pe când deputații naț. timbrează pe dl Burdia cu epitul de trădător.

Afacerea încă nu s'a încheiat.

sine înțeles că și-a avut și episcopii săi. Existența episcopilor și mitropoliților români în Transilvania, deși nu cronologice, an de an se dovedește neîndoios.

Dacă, adăugăm noi, nu se poate dovedi unde și-au avut episcopii reședințele lor în cursul veacurilor de restriște, și dacă documente scrise nu avem despre continuitatea neîntreruptă a existenței lor, urmează oare că n'au existat? Dar despre petrecerea neîntreruptă a Românilor în Dacia traiană avem documente scrise? Și, dacă n'avem, urmează oare că nici ei n'au existat?

Români, ca biserica, n'au putut exista fără episcopi proprii ai lor, ori cât de sărmani și de modești vor fi fost acei episcopi.

Iar că episcopii și mitropoliții, despre cari avem dovezi scrise, că pe vremea reformatiunii au existat, n'au fost calvinizați și calvinizanți, precum pretinde pâr. Dr. Bunea, pâr. Mangra dovedește deplin, arătând, că ei, din contră, au fost și ortodoxi și zeloși susținători ai ortodoxiei, cu toată presiunea ce o făcea asupra lor puterea statului.

Vorbim despre George Brancovici, biografii, și despre genealogia lui Sava II Brancovici, pâr. Mangra face lu-

Din parlament.

Discursul deputatului Dr. Stefan C. Pop rostit în ședința din 6 Decembrie a dieții ungare.

(Urmare).

Prezidentul: Rog pe dni deputați să fie liniștiți, iar pe dl deputat Molnar Ienő îl invit să nu zăcănească pe orator.

Stefan C. Pop: Dacă îmi dați voie să răspund la întrepreri, pot să dau dlui deputat sfatul, să meargă la fața locului și să vadă o pădure de brad unde au fost vite și să o compare cu alta care a fost scutită din toate părțile, încât nici pasărea n'a putut să intre și va putea constata cât de frumoasă e aceea unde au umbelat vitele:

Laehne Hugo: Din contră.

Stefan C. Pop: Am zis, că păharul cel amar al bieților oameni încă nu s'a umplut cu cele de mai sus. Mai sunt acolo diferite dispoziții, hotărâri teribile — nici nu știu oare comitatul ori cine le aprobă — prin cari țărănul este constrâns la muncă silnică. Acum ce se întâmplă? Țărănul care n'are pădure, fiindcă nu i-se dă, este ruinat de câtră antreprenori; cel ce n'are pășune i-se ruinează vitele — ce să facă, coboară la lucru și emigrează. Aceia dintre sărmanii oameni, cari au îndrăznit să meargă până la Câmpeni o iau și mai departe și nu se opresc până la America. Și ce se întâmplă, când se duc acești oameni să-și procure alimente? Foarte natural, că li-se impune a face prestațiunile publice la drumuri tocmai atunci când coboară la șes să secere, pentru că să prevină greva secerătorilor, căci ei sunt flămânzi și vreau să lucreze. Și până ce ei sunt aici vre-o 200, îi invită în absența lor la prestațiunile publice, așa le place domnilor, căci este mai plăcut pentru funcționari să facă acest lucru vara, deși s'ar putea face și primăvara. Li-se duce citația și li-se aruncă în casă. Intr'o comună care are un teritor de cel puțin de 10 ori cât Budapesta nu este decât un singur factor pentru înmanuarea citațiilor. Acesta abia știe scrie și cete, aruncă acolo citația și femeia o pune în ladă. Apoi ese la fața locului solgăbirăul și silviicultorul și țin judecată. De obicei se citează câte o sută, dintre cari ca să fie și câțiva achitați, achită pe 13, iar pe ceilalți îi condamnă. Am aici o sentință care zice, că: Subsemnatul solgăbirău în virtutea autorizării nr. 15—1906 le aduce următoarea sentință. Și îi condamnă pentru contravenție silvică, prevăzută în punctul d) al regulamentului de valoare și preț, la 5 coroane despăgubire, 5 cor. amendă, apoi cheltueli de procedură și alte cheltueli.

Am să vă descoper și motivele. Iată cari sunt: S'a dovedit față cu acuzații în cursul pertractării, că condamnații nu s'au

mină asupra obârșiei Brancovicilor. Ne arată, că Brancovicii din Transilvania și Brancovenii din România sunt același neam de oameni, urmași ai despotului sârbesc George Brancovici (1427—56), înrudiți cu Cantacuzinștii și cu Basarabii. Din mijlocul veacului XVI așezați în centrul românismului, în Ineu (Ienopolea), Brancoviciștii s'au romanizat cu totul, ca și Brancovenii din Muntenia. Familia lor a dat pentru episcopia română din Ineu trei episcopi români: Mitei, Longin și Sava, metropoliei din Transilvania doi mitropoliți: Sava I și Sava 2, iar în Muntenia un mitropolit, pe Maxim.

Pare-că, anume, spre a accentua și romanitatea și înrădirea sa cu Brancovenii din România, fratele lui Sava II, George, scriind românește dela curtea lui Șerban Cantacuzen, iscălește: George Brancoveanu.

Despre acest minunat George Brancoveanu, fratele mitropolitului Sava II, pâr. Mangra ne arată pe larg și documentat, că a fost unul din diplomații cei mai de valoare ai timpului său, ca și fratele său mitropolitul, a stat în relațiuni de aproape cu curtea princiară din Transilvania, cu cea din Muntenia, cu cea din Viena și cu cea din Constantinopol, ba și cu

prezentat la îndeplinirea lucrului de două zile. Iată de ce au trebuit condamnați.

Iată actul original al dlui fisolgăbirău, îl predau domnului ministru. (Predă sentința secretarului de stat Mezössy Béla). Lucru firesc, ei nu se pot prezenta, căci tocmai atunci lucrează în Sânt-Ana la Nemți ori în altă parte la Unguri. Acum ese la fața locului marele aparat și aduce sentința draconică — așa trebuie s'o numesc c'nd cineva este condamnat la despăgubire și amendă, fiindcă nu se duce la lucru — cum zic, es la fața locului și capătă diurn frumos pentru fiecare caz unul o coroană, celalalt 50 fileri și apoi se duc acasă. Sentința se termină așa, că aduce la cunoștință sentința de mai sus cu observarea, că în caz dacă respectivel nu e mulțumit, să facă recurs în timp de 48 ore dela înmănare. (Paritate. Sgomot). Căci dacă d. e. din hotărul Scărișoarei pornește spre Câmpeni — nici nu ajunge acolo în timp de 48 ore. Foarte natural că nici nu pricepe sentința, căci nu știe cete și scrie și nu i-se înmănează așa, ca să i-o explice, ci i-o aruncă pur și simplu în casă. Păcat să facă deci pentru suma aceasta un drum atât de lung. Întreb acum pe dl ministru, dacă știe unde i se duce milionul? La aceasta se răspunde, că sentința intră în vigoare și urmează execuția. Acesta este numai un rând de oameni, căci în fiecare lună sunt chemați cel puțin 200 la pertractare.

Se începe execuția. În privința aceasta recunosc, se procedează uman. De obicei se ia la procesul verbal că n'au găsit nimica, își incasează diurnele, se duc acasă și enunță sentința înțeleaptă: Iată, nu s'a putut executa, deci trebuie închisi mișei. Ii citează așadar să-și facă închisoarea, dar ei lucrează încă tot în țeara ungurească — înțeleg în țeara ungurească propriu zisă. Vă rog să nu vă simțiți jigniți pentru aceasta, am vrut să zic numai că nu în Ardeal, — și habar n'au că ei sunt citați să-și facă pedeapsa. Acum, fiindcă au fost îndărătnici și nu s'au prezentat să-și facă pedeapsa, când se întoarce bietul om, care a lucrat acolo timp de trei luni ca să-și agonisească sumulița, cu care să-și întrețină familia, îi sar înainte și îi zic: Trebuie să vii la Câmpeni. — Dar pentru-ce? — Ești osândit. — Dar plătesc pedeapsa; n'am putut mai curând, căci am fost absent trei luni și numai acum mă întorc.

Însă sentința este adusă, îi duc deci pe oameni la Câmpeni și acolo domni îi impart între sine la lucru (Mare sgomot). Le spun acestea pentru că dl ministru să cerceteze lucru. (Mare sgomot. Voci: Să auzim date. Cerem nume!)

Onorată cameră! M'am supus controlului dlui ministru și dacă eu voi expune ceva cu rea credință am să trag consecințele, căci sunt bărbat și nu sunt de-

Petersburgul. El a făcut Austriei și creștinătății cele mai înalte servicii, pentru cari, ca și mitropolitul Sava II, a fost înălțat de cătră împăratul Leopold la rangul de baron. Căci George Brancoveanu a atras pe partea împăratului Leopold pe Șerban Cantacuzen, domnul Munteniei, care la asediul Vienei a făcut să cadă puterea Turcilor. Dacă nu eră Șerban Cantacuzen cine poate ști ce se alegea din soartea Europei? Și dacă Șerban Cantacuzen, a fost la asediul Vienei ca aliat secret al împăratului Leopold, numai abilității diplomatice a lui George Brancovici are să se mulțamească. Deci indirect mântuirea imperiului habsburgic și în același timp zdruncinarea din temelie a celui turcesc, are să se mulțamească lui George Brancovici!

După ce face pe scurt biografia lui George Brancovici, pâr. Mangra la pag. 24 zice: „Lui Șerban Cantacuzino împăratul Leopold nu numai i-a recunoscut cobilărea sa din familia împărătească a Cantacuzenilor din Bizanț, precum i-a recunoscut și lui George Brancovici cobilărea din familia despotilor Brancovici, dar spre a-l ajungă și mai tare în interesul politice sale, îi deschide și o marea perspectivă, aceea de a lucra pe tronul ace-

prins a minți. (Aprobări). Puteți vedea de aici. (Sgomot). Iată sentința. (Sgomot mare și continuu).

Prezidentul: Suspendez ședința pentru 5 minute. (Va urma.)

... Aflat-am pe cel dorit.

Brad, z'ua Sf. Andreiu.

Mașteră ne-a fost soartea înainte de a. 1848.

Nu fiindcă doar n'am fi fost vrednici de una mai bună, ci fiindcă a trebuit să cădem în mormânt, ca din mormânt să răsară viața noastră cea nouă.

Dar mormântul ne-ar fi fost încă vecuri lăcaș, dacă prevedința nu ne-ar fi trimis pe Mesia.

Când ne aflam la răspântie, tocmai atunci „aflat-am pe cel dorit”, pe Andreiu Șoguna. Un crin binemerositor, cum îl slăvește maica bisericii ortodoxă, care, în loc de trestie crucea în mâni ținind, toată lumea românească a umplut-o de mireasma propoveduirii credinței. Scos'a sufletul nostru din înșelăciunea vrășmașului și l'a dus la Dzeu, dar pururea bine primit.

Da! Sufletul nostru — geniul român l'a îndreptat spre Dzeu, .. lumină, .. libertate.

Comorile lei Croesus să ni-le filăsat drept moștenire, nici atunci nu ne-ar fi mântuit, precum ne-a îndreptat spre mântuire prin — școalele române confesionale. Aceste ne deschid treptat ochii minții. Prin ele și prin așezămintele bisericii române ne vom lumina, prin lumina lor vom ajunge la bunăstare, putere, mărirea dincoaci de mormânt, la viața vecinică, ferice dincolo de mormânt.

Prin legile sale sfinte întemeiate pe învățătura „Lucește pe deaproapele tău”, a i. filtrat în noi duhul, ca înșine să tindem la perfecțiune, desăvârșire și astfel — pururea vii să fim!

Astfel de simțăminte înalță inimile noastre în ziua S. Andreiu, când mici cu mari, preoți cu mireni, bărbați cu femei, cei din apropiere cu cei din depărtare, — toți cei cu inima curată adunatu-ne-șm în sala de gimnastică a gimnaziului din Brad — modestul său așezământ, — ca împreună să împodobim ziua aniversară a arhiepiscopului și metropolitului Românilor ortodoxi de odinioară din Ungaria și Transilvania cu imne din inimi fără întinăciune, cu osanele rostite de pe buze mature, cu poezii cântate de poeți, din cari respiră aspirațiuni pentru neamul vrednic de o soarte mai bună.

Sărbarea noastră a fost un tribut sincer și demn al recunoștinței profunde față de urzitorul, fondatorul așezământului nostru cultural.

Cuvântul ocazional a încordat interesul publicului dela început până la sfârșit. Faptele mărețe, ce fericitul a săvârșit pentru a neamului românesc deșteptare, precum și aspirațiunile, ce deșteaptă în

stei împărății, și gândul și gătitura lui Șerban-Vodă, zice Niculcea, era să fie el împărat în Țarigrad.

„Cei 24.000 de ostași sârbi, slavoni și croați, pe cari Șerban îi ținea ascunși, dupăcum scrie Cantemir, prin păduri și munți, pentru a-i uni cu Românii și a porni cu o armată puternică pentru a ocupa Constantinopolul, fără îndoială erau îndemnați la armă și aduși sub comanda principelui român prin G. Brancovici.”

Apoi spre a ilustra grațitudinea austriacă față cu cei ce-i fac servicii, Sf. Sava are eroismul a adăuga: „Acea politică însă, care a cerut capul lui Mihaiu-Viteazul la Turda, după 87 ani ceru capul lui Stefan Cantacuzino, care moare otrăvit, apoi a lui George Brancovici, care moare în temniță, și la 1714 capul Brancovenilor”. Noi vom adăuga ca întregire: acea politică austriacă a răsplătit cu aceeași grațitudine pe Radu Șerban Basarab, urmașul lui Mihaiu-Viteazul, pe Horia, pe Ianu, pe Șaguna (despre care ceice am fost în jurul lui știm că era de amărât în ultimele sale zile pe casa de Habsburg), pe Români Ardeleni peste tot.

Istoria este magistra vieții. Să ne se uite aceasta. Românul ține minte! (Va urma.)

inimile bune, asupra cărora mai mult ca ori când planează geniul Marelui Andrei, vor fi purarea cu pietate ascultate.

Publicul doritor să ne cunoască jertfa modestă, dar fără prihană va avea prilej să cetească și în coloanele acestui ziar cuvântul rostit de inv. diacon *M. Stoia*. (Ll vom publică în curând. *Red.*)

Declamația poeziei „*Pașa Hasan*“, scrisă de G. Coșbuc, întocmai ca și cântările școlărilor (*Cu noi este Dzeu, Imnul marelui Andrei, Marșul școlărilor*) și darurile (vestminte și cărți) împărțite cu acest prilej școlărilor săraci, silitori și buni au întărit simpatia celor de față către institut și au deșteptat în toți pietate față de memoria fer. Andrei.

Soartea noastră s'a depus în noi înșine. De vrem să ni se schimbe tot mai spre bine, servească-ne Marele Andrei drept model, să lucrăm, să ne luminăm, să jertfim pentru desăvârșirea așezămintelor întemeiate prin înțelepciunea sa apostolică, și — viitor de aur vom avea.

Ioan Miron.

Din protopresbiterate.

Conferența preoțească în tractul *M.-Oșorhei*.

Gernesig, 11 Decembrie n.

(Fine)

Se constituie biroul, alegându-se notar Ștefan Stoicovici, iar bărbați de încredere Vasile Hodoș și Ioan Bârsan.

Prezenți sunt dintre preoți 12 la număr, absentează 6, dintre cari 5 și-au trimis scuză.

Prezidentul cu inima plină de durere aduce la cunoștință conferenței încetarea din viață a unuia dintre cei mai harnici și energici tineri preoți Victor Grindean, fost paroh al Iclandului-mare.

Conferența își exprimă condolențele prin sculare și întinând „In veci pomenirea lui“.

Conform programului urmează discuția asupra serviciului dumnezeesc și asupra predicii. La discuție iau parte preoții Hodoș, I. Bârsan, Pavel Suci și Al. Burda. Dar în general se constată, că preoții liturgisitori au servit cu multă energie și simțământ religios.

Predica se declară deplin reușită și aduce predicatorului mulțămirea protopresbiterului.

Mai multe rescripte ale P. V. Consistor arhidiecezan se iau spre știre.

Preoții își prezintă apoi rapoartele despre activitatea lor pastorală, atât cu privire la interesele morale, cât și cu privire la interesele materiale, la înmulțirea credincioșilor, la delăturarea și împușinarea concubinzelor și stărpirea altor obiceiuri rele, la cercetarea bisericilor, la înfrățirea de fonduri în bani și bucată, în edificării și reparării etc. Aceste rapoarte parte se cetează în conferență, apoi se dau preotului Al. Burda din Mușiu pentru a prezenta la conferența anulului viitor un raport general.

Tema dată de P. V. Consistor arhidiecezan: Cări sunt îndatoririle preotului față de școala confesională, și cauzele care împiedică o înaintare mai vădită pe terenul școlar, cu a cărei elaborare au fost însărcinați: Cornel Pop, paroh în Sâmbemolu și Teodor Muica, paroh în Erdő-Sângeorgiu, se amână pe viitor, din cauză că ambii sunt absenți.

Se defige locul pentru conferența anulului viitor în comuna bisericească Medesfalău.

Se stabilește programul conferențelor viitoare, designându-se preoții cari au să îndeplinească serviciu divin, cari au să lucre teme și cari să predice.

Cu aceste exhaustat fiind programul conferenței din anul curent, prezidentul prin cuvinte alese și calde mulțamește preoțimeii pentru interesul manifestat în decursul ședinței. Răspunde scurt și frumos parohul N. Motora și conferența se închide la orele 2 și jum. p. m.

După aceia toți preoții se adună la casa ospitală a parohului din loc D. Moisin unde iau masa împreună. La momentul dat protopresbiterul Rusu toastează pen-

tru I. P. S. Sa capul bisericii noastre, dorindu-i mulți fericiți ani și re binele și fericirea națiunii, preotul Pavel Suci toastează în onoarea protopopului tractual, I. Bârsan în onoarea doamnei preotese Moisin, care ne-a ospătat. Dl protopresbiter se ridică apoi și prin o vorbire în sufletă îndeamnă preoțimea, oă nu numai prin predică, ci și prin fapte să îndemne poporul din Sânger a-și zidi o biserică nouă; deci propune să contribuie fiecare cu ce poate pentru acest scop.

În urma acestei vorbiri să și adună o sumă frumoasă, la care au contribuit următorii: protopresbiterul Rusu cu 10 c., N. Motora 100 coroane, Z. Bârsan 5 cor., V. Hodoș, P. Pop, N. Stoicovici, Al. Burda și Pavel Suci, fiecare cu câte 2 cor.

Mulțamind pentru ospitalitatea onor. familiei Moisin și strângând mâna unii cu alții ne-am depărtat apoi fiecare la casa sa, ducând dorul înaintării turmei și a înfloririi scumpei noastre biserici.

Pavel Suci.

NOUȚĂȚI.

Pentru catedrală. La fondul catedralei din Sibiu a contribuit cu zece coroane domnul *Nicolae Iosif*, învățător gr. ort. român în comuna Draos.

Nou protopresbiter. Ex. Sa Domnul nostru Arhiep. și Mitrop. *Ioan Mețianu* a hirotesit Miercuri dimineața în capela arhiepiscopicească pe preotul *Vasile Duma* de protopresbiter pentru tractul Cetatea de peatră.

Alegere. În 29 Decembrie n. c. se alege câte un membru în reprezentanța municipală a comitatului Sibiu, în cercul electoral II al orașului Sibiu, în cercul electoral I al orașului Sebeș și în cercul electoral al Mercurei. Drept de vot au cei trecuți în listele electorale pe anul 1906. Începerea votării la orele 9, încheierea la orele 4. d. a.

„Grossöstereich“. Ziarul austriac a fost oprit de a mai intra în Ungaria, prin ordin ministerial, sub cuvânt că agită în potruva Maghiarilor.

Album național. „Ap. Naț.“ din Craiova face apel la toți Românii de bine pentru ca să trimită la redacția ei fotografii însoțite de scurte date biografice ale tuturor luptătorilor români pentru binele neamului românesc. Scopul este să se scoată un mare album național care să cuprindă pe toți aceștia și să formeze un mic panteon scris al vredniciei naționale.

Școala economică (de menaj), susținută de *Reuniunea femeilor române din Sibiu*, deschide cu începutura dela 15 Ianuarie n. 1907 un curs special pentru bucatăria fra. Cursul durează trei luni. Elevele, cari vor lucra în internatul școlii, primesc întreaga întreținere pe lângă o taxă lunară de 30 cor. Elevele externe plătesc o taxă lunară de 40 cor., primind amenza și oțina. Elevele interne au să aducă cu sine: saltea, plapomă, 2 perini, 2 schimburi pentru pat, 1/2 duzină de rufe, 6 ștergare, pepten, perie pentru cap și pentru dinți, câteva șorturi; cele externe: câteva ștergare și șorturi. Înscrierile se fac la conducătoarea școlii, domnișoara *Veturia Papp*, Sibiu, Strada Baier Nr. 1.

Expoziția de copii din Apoldul român. Drept întregire a raportului nostru despre expoziția de copii din Apoldul român ni să comunică, că între părinții copiilor premiați pe lângă premiile în bani, s'au împărțit și 50 broșuri cu conținut igienic, datorite de comitetul *Asociațiunii*, cum și 3 exemplare din opul „Cartea sănătății“, datorite de distinsul medic dl Dr. *Ștefan Erdélyi* din Orăștie.

Foaie pentru învățători. Mai mulți învățători români lansează un apel către colegii lor, în care explică necesitatea înființării unei foi pentru învățători și convocă o adunare a învățătorilor pe 1 Ianuarie st. n. în Cluj, pentruca să decidă înființarea acestei foi.

Eliberat. Ieri Joi, în 20 Decembrie a rșt din închisoarea din Seghedin dnul Iuliu V. Ioanovici, unde și-a făcut pedeapsa de un an, pentru un articol apărut în „*Libertatea*“.

Conferința despre Români. V. N. 4 din București scrie că profesorul dr. T. K. tin, cunoscutul filolog, acum profesor de limba română la școala de limbi orientale la Berlin, a ținut o conferință despre tipuri din România. Dl Tictin ar fi zăgrăvit foarte negru nu numai starea țărănilor, dar i-ar fi arătat leneși, bețivi, ușuratici și plini de credinți deșarte; le-a recunoscut însă inteligența și religiozitatea. Arată căntece din popor cari dovedesc simțire adâncă și sunt foarte bogate în imagini.

Prelegeri populare s'au început în postul acesta și în *Zărnești*. Duminica trecută a ținut poporului o prelegere adv. *Nic. Gorou* despre buna îngrijire pe toate terenurile. La sfârșit a făcut propunere pentru înființarea unei reuniuni pentru asigurarea vitelor, care s'a primit cu mare însufletire de cei prezenți. S'au ales 12 bărbați de încredere pentru conscrierea membrilor. Prelegerile se vor continua.

Turneul lui Z. Bârsan s'a încheiat cu două reprezentații date în Brașov Miercuri și Joi seara în sala redutei de acolo. După acestea dl Bârsan își va putea tra ge bilanțul și să se convingă ori de va putea gustă atmosfera senină a mândriei I-talii, care i-a fost ținta dela început. Dorim că acest bilanț să-l lipsescă de desiluzia obicinuită la artiștii noștri.

Bilete false de tren. În Belgia s'a descoperit o mare tâlhărie. O societate secretă se ocupa cu vinderea de bilete false de tren. Paguba căilor ferate se urca la sute de mii franci. În societate erau și câțiva oficanți de tren în oficii grase.

Furt. Întruna din nopțile trecute au intrat tâlharii în casa comunală din comuna Zăgujeni, com. Caraș-Severin, și au furat casa comună în care erau 1800 cor. bani gata și hârtii de valoare de vro 10 mii cor. Dimineața a fost aflată casa pe câmp spartă. Tâlharii au luat numai banii.

Studente. La universitatea din Budapesta au fost fuscrite în semestrul acesta 190 fete, între cari 48 extraordinare: 47 la medicină, 135 la filozofie și 14 farmacie. După confesiune au fost 66 rom. cat. 11 ev. ref. 4 gr. ort., 2 gr. cat., 15 prot. și 92 jidane.

Reviste nouă. Cu prima Ianuarie 1907 apar deodată patru reviste noi anunțate deja. Una teologică, una pedagogică și una populară în Sibiu, iar una literară științifică în București sub numele „*Floarea Darurilor*“ și redactată de prof. N. Jorga. Iar sunt perspective deci ca anul nou să ne aducă un spor însemnat pe terenul ziaristicii românești.

† **Elena** fca preotului *Nicolae Cărpinișan* din Răhau, a răposat Dumieca trecută lăsând adâncă durere în sufletul părinților. Odihnească în pace.

Al 101-lea Casnital „*Reuniunea române de imorizantă*“ din Sibiu, a solvit ajutorul stăpânit după răposatul membru *Maria Ciocla*.

Acesta este al 101-lea caz de moarte în singl. *Reuniunii române de imorizantă* sibiene.

Mizeu. Un candidat de avocat din Budapesta, care avea toate examenele cu succes excelent, a ajuns în zilele trecute formal pe drumuri l-a mers tot mai rău, trei zile nu mâncase nimic, a intrat într'o lăptărie, unde după ce a mâncat a spus că n'are nici un bar. Poliștistul chemat l-a dus la secție. Bietul tinăr de rușine și de inimă rea a înnebunit pe drum.

Fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare al „*Reuniunii sodalilor români din Sibiu*“, din prilejul „*Intrunirii agricole*“, ținure de „*Reuniunea română agricolă sibiiană*“ în comuna Cristian a primit următoarele daruri: *Nicolae Iosif*, inv. (Aciliu), *Demetriu Foale*, conducătorul fabricii de unt din Săliște, *Ioan Rebagă*, func. la „*Albina*“, *Romul Simu*, membru în comitetul „*Reuniunii agricole*“, *Adam Tutor*, inv., *Ioan Moldovan*, epitrop, *Ieronim Nemeș*, *George Băra*, econ., *George Pipernea*, inv. penz., *Ioan Crișanu*, econ., *Ioan Dordea*, inv. penz., *Vasile Șurean*, econ., *Zaharie Morariu*, econ., fiecare câte 20 bani, *Paștiu Pipernea* 10 bani, *Moise Pipernea* epitrop, prim., *George Vălean*, ec., *Vasile Bălan*, ec., fiecare câte 30 bani și *Victor Tordășianu*, secretariul „*Reuniunii agricole*“, 10 bani.

— **Mama salvată.** Asta-i lozinka a celei scrisori, ce o trimite un fiu, recunoscător inventatorului crucei duple-electrice R. B. nr. 86,967 dlui *Albert Müller* din Buda-pesta str. *Vadász* nr. 42/V *Eristola* e de conținutul următor: *Stimate dl Müller!* Nu mi pot ascunde sentimentele de sinceră recunoștință, — pentrucă, dacă există în lume ceva, ce are efect vindecător, este de sigur invenția d-tale. Mama a suferit 15 ani de stomac și avea dureri reumatice atât de mari, încât ne am pierdut toată speranța, ca mama să rămâie în viață. Era ca o ruină, — nici un membru al corpului nu și-l putea mișca, încât tratam cu ea ca și cu copiii. Atunci m'am refugiat la invenția d-tale, crucea duple-electrică R. B. nr. 86,967 și spre marea bucurie, mama după ce a purtat crucea 4 săptămâni a părăsit patul și azi har Domnului! se simte de tot bine și sănătoasă. Deci nu pot recomandă în deajuns invenția d-tale tuturor, cari pătinesc de asemenea morburii, ca să și o procure dela d-ta. Primește din nou cele mai sincere mulțămite, să te binecuvinte cerul și să te recompenseze pentru invenția d-tale. Cu deosebită stimă: *George Part* din Barațea.

Aviz și rugare.

Atragem atențiunea învățătorilor noștri asupra următorului aviz ce ni s'a trimis spre publicare:

„Dorința atât de adeseori repetată în conferențele învățătoresci și în ziare este dovadă, că de tare simțesc învățătorii români din această țeară lipsa unei *foi pedagogice*, care ținând seamă de progresul pedagogiei, să le poată da îndrumări sigure în munca lor obositoare și să le apere interesele și reputațiunea când sunt atacate.

Mai mulți profesori dela seminariul „*Andreian*“ din Sibiu sub conducerea cunoscutului și binemeritatului nostru pedagog *Dr. Petru Șpan* am hotărât să răspundem acestui nobil îndemn, ce ne vine dela Dv., cu o revistă pedagogică lunară.

Revista va apare cu 1 Ianuarie 1907 și vom numi o „*Vatra școlară*“, pentrucă dorim sincer, să facem din ea o adevărată *vatră*, la care fiecare învățător să și poată încălzi inima, îmbogăți spirital și odihni oboseala zilelor de muncă.

„*Vatra școlară*“ va publica studii pedagogice lucrate pe baza celor mai noi și mai bune cercetări științifice. Aceste le va ilustra cu lecții de model și va informa despre cele mai bune cărți școlare și literare.

„*Vatra școlară*“ va discuta năcazurile, lipsurile, durerile și dorințele învățătorilor noștri, contribuind din răspuneri la îmbunătățirea sorții lor. Va fi prietina tuturor celor ce au gând curat și ouărat de progres în suflet se vor apropia de ea.

Deși numărul ce va este de două coale de tipar format 84, totuși ținând seamă coteală de referințele unice ale învățătorimii noastre, am redus abonamentul la minimul posibil de 6 coroane la an.

Învățătorii români! Munca noastră o închinăm cu drag școlii române și bunei D-voastre. În schimb vă cerem spiritual. Abonamente și corespondențe sunt a se adresa: Redacția și administrației rev. „*Vatra școlară*“, Sibiu (Nagyvárad) Str. *Mozart* nr. 27. Sibiu, Decembrie 1906.

Comitetul de redacție.

Apel.

Nr. 1832-1906. Răscumpărarea felicitărilor de anul nou în folosul „*Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român*“ înființată în trecut împăcirea publicității românești. Se prezintă nouă an adresăm către toți iubitorii culturii poporului român din această țară în călduros apel, rugându-i ca și de astădată să și răscumpere cât mai mulți felicitările de anul nou în folosul „*Muzeului istoric și etnografic*“.

Fiind terminat și inaugurat splendidul palat al Muzeului istoric și etnografic, ridicat de „*Asociațiune*“ și având acum al înzestră în mod demn și corespunzător destinațiunii sale — sperăm că apelul nostru va fi primit în toate cercurile cu bunăvoință și însufletire îndoită. Sprijinul publicului va face posibil „*Asociațiunii*“ să realizeze o dorință obștească: înzestrarea Muzeului istoric și etnografic.

Numele celor ce și-au răscumpărat felicitările se vor publica în ziare și în foaia populară a *Asociațiunii*.

Sibiu, 19 Decembrie, 1906.
Comitetul central al „*Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român*“, *Iosif Șterca Șulțu*

Teatru.

Sâmbătă, în 22 Decembrie, *Der Betelstudent*, operetă în 3 acte, de C. Millöcher.

Cărți și reviste.

Lucașfăru!, Nr. 19-20 a apărut cu următorul cuprins: Teatrul românesc de O. C. Tăslăuanu, Meșterul Partenie de I. Agărbiceanu, Un scandal în artă de G. Bogdan Duică, Iertarea de I. A. Basarabescu, (Din „Bibl. copiilor, vol. II), apoi poezii de A. Seca: Scrișoare din America și Plâng apele; Maria Cunțan: Surorile și Adorare; M. Bratu: Cântec și Scena a treia din Ifigenia de Goethe, trad. de I. Borcia. La urmă o cronică interesantă și o minuțioasă și temeinică dare de seamă, de M. Simionescu Rîmniceanu, asupra cărții „Pași pe nisip” de Lovinescu.

Din public.†)

Mulțămită publică.

Vasile Dura, învățător pensionat în Pianul-de-sus, Simion Iancu, Nicolae Cetină, Dumitru Căndea, Ioan Voina Prodan, Ioan Vas. Păvălescu, Raveca Cetină și Ana Nic. Cetină au dăruit bisericii din Purcăreț un rând de haine bisericesti complet (80 cor.), Ioan Epure și Ioan Cărpinișan o cădelniță frumoasă (argint de China 34 cor.), Ioan Trieu un potir (argint de China aurit 40 cor.), George Pontoiu un disc cu steluță (argint de China aurit 12 cor.), Ioan Voina Prodan și Toma Tat (toți Purcărețeni) câte un prapor frumos (54 cor.), iar dom. ul Avram Ștefănescu, pădurer cercual în Pianul-de-sus a dăruit școlii noastre din Purcăreț o masă (catedră), scaun și o tablă mare.

Le exprim acestor binefăcători, precum și celorlalți mulți, cari s'au nisuit a împodobi casa lui Dzeu cu icoane și alte multe țesături (acoperimente frumoase) și cari cu ocaziunea a lor 2 nedeele populare aranjate în decursul verei trecute au adunat suma de 100 cor., pentru procurarea a lor 10 bănci absolut necesare pentru școala noastră, și pe calea aceasta cele mai călduroase mulțămite, rugând pe bunul Dumnezeu să le răsplătească jertfele aduse din dragoste curată față de biserică și școală.

Rechita-Purcăreț, la 9 Dec. st. n. 1906.
Maxim Vulcu
paroh.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

Banii dați

pentru „Emulsion”-ul lui Scott, la tot cazul nu sunt perduți, deoarece sănătatea e mai scumpă ca bogăția „Emulsion”-ul lui Scott conține cel mai fin oleu de pește norvegian care există. Procedura specială de fabricare alui Scott este rezultatul unui studiu și unei experiențe de 30 de ani. Productul posedă o eficacitate extraordinară la boale sau la înfrământare. Cu oleul simplu de pește departe s'ajungi la același rezultat ca cu „Emulsion” ul lui Scott.

VIII 252 2-4

Pescarul cu batogul cel mare este dovada pentru adevărata procedură a lui Scott.

Trimițându-se 75 fileri în mărci postale, și amintind de jurnalul acesta se trimit sticle de probă franco de câtră:

Dr. EMIL BUDAI, „Stadapothek”
BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Prețul sticlei originale: cor. 2.50.
Se capătă în toate farmaciile.

Nr. 649-1906.

[305] 2-3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa III Unguraș, protopresbiteratul Ungurașului, devenită vacantă prin pensionarea parohului, prin aceasta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta rugărilor în regulă instruite la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, și au a se prezenta înainte de alegere în biserică spre a cântă, cuvântă și celebra pentru a fi cunoscuți poporului.

Oficiul protopresbiteral român gr.-or. al Ungurașului în conțelegere cu comitetul concurent.

Fizeș-Sânpetru, 1/14 Decemvrie 1906.

Pavel Roșca,
protopresbiter.

Nr. 1096-1906.

[306] 2-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul paroh Simeon Dorea din parohia Loamrăș cu filia Mândra, protopresbiteratul Sibiiului, în urma rescriptului Preaven. Consistoriu arhidiecezan din 20 Novembre a. c. Nr. 11069 Bis. să escrie prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din toate venitele parohiale fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul sus indicat, cu îndatorirea de a se prezenta în vre-o Duminică ori sârbătoare în biserică pentru a cântă respective a celebra și cuvântă.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sibiiului în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Sibiiu, 3 Decemvrie 1906.

Ioan Papiu
protopresbiter.

Spre binevoitoare atenție!

Recomand On. public magazinul meu bine sortat în haine de bărbați și de copii, făcute cu gust numai din stoffe mai bune, durabile și moderne. Cu toate că materialul s'a scumpit, vând foarte efitin cu bani gata sau pe lângă plătire în rate. Deci ocaziunea-i binevenită pentru fiecare, ca și cu bani puțini să se poată îmbrăca bine și efitin.

Rog Onor. public de binevoitorul sprijin. [304] 2-3

Cu deosebită stimă:

Es. Samu,

hala de vânzare vieneză, magazin de haine de bărbați și de copii, ghete, albituri, pălării, giamațane, etc.

Medgyes, strada Fărcaș nr. 1.

Magazin de specialitate!

Mare depozit de
juvaericeale, aurării, argintării, oroloage
de aur și de argint, pentru domni și dame
toate noutăți.

A. MORAWETZ, juvaer și gravor.

Sibiiu, strada cisnădiei nr. 14.

[74] 38-

Aur și argint vechiu se cumpără ori se primește ca plătire.

ÎN 6 ZILE
LA
AMERICA

Transport de persoane
în
Canada și Argentina.

Cereți clarificări.

E de ajuns carte postală.

Răspundem în românește.

Falk et Comp.

Secția românească.

Hamburg

Strada Raboisen Nr. 30.

257 10-26

La 7 Expoziții publice cele dintâi premii.

Veritabil numai cu

triunghiul pe talpa.

Șoșoni, Slippers
GALOȘI
de Petersburg.

Singurii contrahenți:
Messtorff Behn & Co.
Viena I.

Vânzare în detal în toate prăvăliile mai bune de încălțăminte, de modă și gumă. [264] 6-6

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorii de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

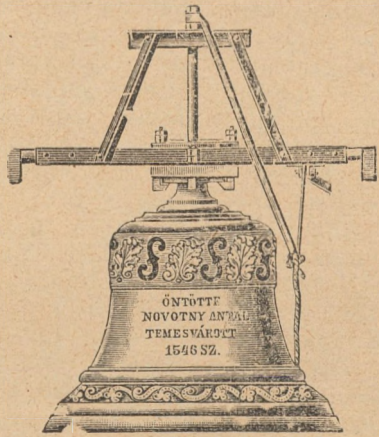
în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, în dată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(119) 1-41

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

(63 a) 21-26